Lietas Nr. C24080516
Lietas arhīva Nr. C-0805-16/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2016.gada 15.martā

Ogres rajona tiesa, tiesnese Z.Kupce,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja/pers. A/ 2016.gada 8.janvārī cēlusi Ogres rajona tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 28.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 74.pantu, 127.panta pirmo daļu, 128.pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja nepilngadīgo bērnu, /pers. D/, personas kods /personas kods/, /pers. E/, personas kods /personas kods/, /pers. F/, personas kods /personas kods/, /pers. G/, personas kods /personas kods/, /pers. H/, personas kods /personas kods/, uzturam uzturlīdzekļus ik mēnesi Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas brīža līdz brīdim, kad bērni paši spēs sevi apgādāt, uzturlīdzekļus pārskaitot uz prasītājs norādīto norēķinu kontu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājas un atbildētāja kopdzīves laikā, dzimuši pieci bērni, /pers. D/, dzimis /datums/, /pers. E/, dzimis /datums/, /pers. F/, dzimusi /datums/, /pers. G/, dzimusi /datums/un /pers. H/, dzimusi /datums/.

/datums/pušu laulība tika šķirta.

Atbildētājs ir fiziski vesels un var strādāt algotu darbu, tomēr nevēlas sniegt materiālu atbalstu bērnu audzināšanai un izglītošanai. Atbildētāja ikmēneša ienākumi prasītājai nav zināmi. Prasītāja strādā pirmsskolas izglītības iestādē "/Nosaukums A/" un pirmsskolas izglītības iestādē "/Nosaukums B/
'. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē, un ka meditācijas process nav iespējams šajā lietā.

2016.gada 12.janvārī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un atbildes veidlapa, nosakot 15 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, vienlaikus izskaidrojot, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu paskaidrojuma nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis, nav lūdzis izskatīt lietu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Pusēm paziņots, ka sprieduma noraksts tiesas kancelejā būs pieejams 2016.gada 15.martā.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa noteic, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrā daļa noteic, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Tiesa atzīst, ka par procesu prasītājai un atbildētājam, ir paziņots, jo tiesas dokumenti nosūtīti uz viņu deklarētajām dzīvesvietas adresēm.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei. Noraidījums nav pieteikts.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Ievērojot Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ar Lietas materiāliem pievienotajām dzimšanas apliecību kopijām Nr. /apliecības nr./; /apliecības nr./; /apliecības nr./; /apliecības nr./; /apliecības nr./ (lietas 11., 12., 13., 14., 15.lapa), apstiprināts, ka /datums/dzimušā /pers. D/, /datums/dzimušā /pers. E/, /datums/dzimušās /pers. F/, /datums/dzimušās /pers. G/ un /datums/dzimušās /pers. H/ vecāki ir /pers. A/ un /pers. B/.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Tiesai nav pamata neticēt, ka pušu nepilngadīgie bērni dzīvo kopā ar prasītāju, kā tas norādīts prasības pieteikumā. Minēto apstiprina arī Ogres novada sociālā dienesta 2015.gada 1.oktobra izziņas Nr.O/2085 kopija (lietas 18.lapa). Līdz ar to ir pamats izdarīt secinājumu, ka prasītāja ir tā, kas realizē bērna aprūpi un uzraudzību un ir tiesīga saņemt no atbildētāja līdzekļus nepilngadīgo bērnu uzturam.

Civillikuma 179.panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ir piemērojami Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai -25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros sākot ar 2016.gada 1.janvāri ir 370.00 *euro* mēnesī, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem līdz 7 gadu vecumam ir 92.50 *euro* un no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 111.00 *euro*.

Uzturdošanas pienākums ir absolūts un likumdevējs, Civillikuma 179.panta piektajā daļā paredzot vecāku pienākumu nodrošināt bērnam iztikas līdzekļus minimālajā apmērā, nav paredzējis vecāka atbrīvošanu no nepilngadīgā bērna uzturēšanas pienākuma gadījumā, ja vecāks nav to spējīgs pildīt.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama ar 2016.gada 8.janvāri, t.i. ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā, un uzturlīdzekļi nepilngadīgajiem bērniem maksājami līdz laikam, kad bērni paši spēs sevi apgādāt, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam (Civillikuma 179.pants un likuma "Par valsts pensijām" 19.pants).

Ņemot vērā to, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem prasītāji uzturlīdzekļu lietās ir atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, saskaņā ar Civilprocesa 34. panta pirmās daļas 1. punkta b) apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3. punktu un 42. panta pirmo daļu, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva 485.60 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 8,72 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, 42.panta pirmo daļu, 44., 97., 193., 250.[25] pantu, 250.[27] panta pirmo, otro, trešo, astoto daļām, 204.[1] pantu tiesa

nosprieda

maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /datums/dzimušās /pers. G/, personas kods /personas kods/, un /datums/dzimušās /pers. H/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi, katrai 92.50 *euro*, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2016.gada 8.janvāra līdz bērnu septiņu gadu vecumam, un no septiņu gadu vecuma līdz laikam kamēr bērni paši spēs sevi apgādāt, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam, ik mēnesi katrai 111. 00 *euro*, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, uzturlīdzekļus pārskaitot uz /pers. A/, personas kods /personas kods/, kontu: /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /datums/dzimušā /pers. D/, personas kods /personas kods/, /datums/dzimušā /pers. E/, personas kods /personas kods/ un /datums/dzimušās /pers. F/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi katram 111.00 *euro*, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2016.gada 8.janvāra līdz laikam kamēr bērni paši spēs sevi apgādāt, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam, uzturlīdzekļus pārskaitot uz /pers. A/, personas kods /personas kods/, kontu: /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā, valsts nodevu 485.60 *euro* (četri simti astoņdesmit pieci *euro* un 60 centi), un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,72 *euro* (astoņi *euro* 72 centi).

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājumu apliecinošus dokumentus iesniedzot vai atsūtot pa pastu Ogres rajona tiesas kancelejai Brīvības ielā 6, Ogrē, LV-5001.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Ogres rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese Z.Kupce